

9073.

(1371–1373.)

På tinget i Norrala.

Hela menigheten i Hälsingland tillskriver Albrekt, hertig av Mecklenburg och greve av Schwerin. I likhet med rikets övriga invånare ansätts man på olika sätt dagligen av krig och illdåd och därför ber man hertigen att man skall få behålla de lagar, rättigheter, bestämmelser och sedvänjor som man tidigare haft. Man ber hertigen att inte byta ut sina fogdar och befallningshavare i utfärdarnas område, något som ofta vållar stor oro bland befolkningen. Hertigen ombeds vidare att inte pålägga Hälsinglands fattiga menighet ytterligare bördor såsom markgäld eller andra penningutskylder och pålagor, med hänvisning till att befolkningen får sin dagliga föda från halm och bark eftersom de saknar åkrar och ängar, och att de lever kringirrande likt vilda djur på bergen, i träsken och i skogarna. Man ber om befrielse från den nya pålagan med innebörden att tio bönder skall svara för en häst till ett värde av 10 mark och hänvisar till att man redan erlagt den av Albrekt pålagda markgälden. I ett tillägg ber utfärdarna om tillstånd att själva få välja lämpliga lagmän i enlighet med sina gamla lagar.

Utfärdarna beseglar.

Orig. på perg., Mecklenburgisches Landeshauptarchiv, Schwerin.

Tryckt: BSH I, nr 47; Mekl. UB XVIII, nr 10814 (med datering 1371–1375); Medelpads äldre urkunder, nr 24 (med dateringen ”o. 1373”).

Brevet, som är utfärdat lördagen före andra söndagen i fastan utan angivande av år, har här hänförs till åren 1371–1373 efter BSH. Om detta är riktigt har brevet utfärdats någon av följande dagar: 1371 1/3, 1372 21/2 eller 1373 12/3.

Ang. pantsättningen av Hälsingland till hertig Albrekt se S. Engström, Bo Jonsson I (1935), s. 95 med not 42; B. Fritz, Hus, land och län 2 (1973), s. 55; B. Fritz–E. Odelman, Raven van Barnekows räkenskaper för Nyköpings fögderi 1365–1367 (1994), s. 9 f.

Om markgälder under Albrekts tid se till exempel brev 1366 3/9 (DS nr 7414), 1373 3/4 (DS X, nr 232) samt DS nr 9137 nedan.

Ang. den medeltida användningen av namnet Hälsingland för ett större område än det nuvarande landskapet se KL 7, sp. 235.

Hero magnifico potentique domino · Alberto, Dei gracia duci Magnopolensi · et comiti Zwerinensi, tota communitas Helsingonia salutem et obedienciam seruiminis subditani · Noueritis, quod causa diuerse guerre et erroris · nos sicuti alii regni jnhabi[ta]tores^a cotidie multiformiter perturbamur. Quare ad vestram iter rapimus dominacionem specialiter exorando, ^b-quatenus · causa Dei · nostreque indigencie miseria · legibus · juribus · statutis · moribus et consuetudinibus prius habitis · et adhuc juuamine Dei et vestro · diu in posterum habendis · vti integraliter et plenariter permittentes · prefectos et aduocatos vestros jn partibus nostris nequaquam mutuantes^b · ex quo multa plebis delirancia¹ · nobis juriqve vestro regio nociua sepissime oritur et augetur · Humiliter jnsuper vestram rogitamus dominacionem · vt pauperrime communitati nostre terre · onera amplius grauia siue grauiora · videlicet · ²-markales jnposiciones² seu alias pecunie exhibiciones vel exigencias non amplius jniungatis · set magis nostras diuturnas respicientes anxietates · nam ex straminibus et arborum coriis victum nostrum cotidianum sumimus et habemus · agros et prata non habentes · quia jn montibus · paludibus · et nemoribus errantes veluti bestie habitamus. Precipue dominacionem vestram jmploramus · quod de noua jnposicione · silicet in decem rusticos vnum equum de decem marchis · nos pauperes habeatis aliquantum supportatos / Exposueramus enim inposicionem marchalem per vos iniunctam · prout sufficienciam habemus · set de ista iniunccione equorum nobiscum misericorditer supportetis · premia ab Altissimo recepturi · Dominacio vestra jn *Christo* vigeat et valeat nunc et semper. Scriptum jn placitacione Nøralom · sabbato ante dominicam Reminiscere · sub sigillis. Jtem rogitamus · vt^c legiferos nobis commodos personaliter eligere possimus · ³-quod in statutis nostris antiquis continetur³ · Item^d viuuite et valete ·

Ångermanlands och (fragment av) Medelpads sigill vidhänger. Se beskrivning i A. Hellbom, Ångermanlands äldsta landskapssigill, Ångermanland (1974), s. 10, samt i Medelpads äldre urkunder, nr 24 och 180.